22/10/2021

Βαρθολομαίος Α’: Από τη μαρτυρική Ίμβρο στην κορυφή της Ορθοδοξίας

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

Σήμερα, 22 Οκτωβρίου 2021, συμπληρώνονται 30 χρόνια από την ανάρρηση της Α.Θ. Παναγιότητος του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου στον θρόνο της εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως. 30 χρόνια ευκλεούς πατριαρχίας. Ο Παναγιώτατος ανέλαβε σε μια κρίσιμη για το Οικουμενικό Πατριαρχείο και την ομογένεια περίοδο καταφέρνοντας να προσπελάσει τα εμπόδια και τις δυσκολίες και να θέσει τον Θεσμό στο επίκεντρο σύγχρονων προβληματισμών, όπως η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, ο διαθρησκειακός και διαχριστιανικός διάλογος και η προώθηση της ειρήνης κι αδελφοσύνης μεταξύ των λαών.

Επιμέλεια: Ευγενία Δίτσα

Στο πρώτο του μήνυμα μετά την εκλογή στον πατριαρχικό θρόνο, ο Παναγιώτατος είχε πει χαρακτηριστικά ότι αναλάμβανε χωρίς να δειλιάσει τον βαρύ σταυρό και το πολυεύθυνο έργο της Αγίας και Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας για δύο λόγους: **ο πρώτος ήταν ότι υπολογίζει στη θεία χάρη, «η οποία πάντοτε θεραπεύει τα ασθενή και αναπληροί τα ελλείποντα» και ο δεύτερος ότι υπολογίζει στη συμπαράσταση των εκλεκτών και δοκιμασμένων φίλων του, που αποκάλεσε συν- Κυρηναίους.**

Τότε, **αφού ζήτησε τις προσευχές όλων, για να αναδειχθεί άξιος της κλήσεως και για να ευαρεστήσει Θεόν και ανθρώπους, υποσχέθηκε ότι η ταπεινή πατριαρχία του θα γεμίσει με την προσπάθεια να οικοδομηθεί το σώμα της εκκλησίας με σκέψεις, αποφάσεις και έργα αγάπης και μόνο. «Διότι», όπως είχε διαπιστώσει, «παρά τα απίστευτά επιτεύγματά του, από τον άνθρωπο λείπει ακόμα η αγάπη**».

Τριάντα χρόνια μετά οι μαρτυρίες ανθρώπων που τον γνωρίζουν καλά είτε βρίσκονται δίπλα του αναφέρουν πως ο «παππούς», όπως τον αποκαλούν πια, γίνεται παιδί με τα παιδιά και μεγάλος με τους μεγάλους. Παιδαγωγεί πνευματικά και στέκεται δίπλα σε όποιον τον έχει ανάγκη, ενώ όταν δει μικρό παιδί, σηκώνει το αντερί και… παίζει μπάλα!

Είναι απλός, γελά με τρανταχτό παιδικό γέλιο στα αστεία, ενώ σοβαρεύει όταν τα θέματα είναι σοβαρά.

Είναι γνωστό πως εκκλησιάζεται και εκτός του Αγίου Γεωργίου Φαναρίου, κάτι που δεν έκαναν οι προκάτοχοί του, επισκεπτόμενος διάφορες ελληνορθόδοξες ή άλλες ορθόδοξες χριστιανικές κοινότητες όπου μπορεί.

Καθιέρωσε, επίσης, τακτικές προσκυνηματικές επισκέψεις στην Καππαδοκία και σε άλλες “εσβεσμένας λυχνίας” στη Μικρά Ασία και την Ανατολική Θράκη, όπου ύστερα από πολλές δεκαετίες τελέστηκαν ιερές Ακολουθίες, με αποκορύφωμα την τέλεση της Θείας Λειτουργίας στην ιστορική Ι. Μονή Παναγίας Σουμελά (15.8.2010), η οποία συνεχίσθηκε μέχρι και το 2015.

Επισκέφθηκε τις περισσότερες Επαρχίες του Θρόνου σε όλη την οικουμένη, ευλογώντας και ενισχύοντας το επιτελούμενο ποιμαντορικό έργο σε αυτές. Επίσης, κατόπιν εισηγήσεώς Του, ιδρύθηκαν από την Αγία και Ιερά Σύνοδο και νέες Ιερές Μητροπόλεις.

Επί των ημερών του αγοράσθηκαν Ναοί και επανήλθαν έθιμα που είχαν καταργηθεί ή ατονήσει. Επίσης, παρείχε Αυτοκεφαλείες και προάσπισε τον Οικουμενικό θεσμό

έναντι Πατριαρχείων πρεσβυγενών και μη.

Ο Πατριάρχης αγαπά τον λειτουργικό πλούτο της Εκκλησίας και την παράδοσή της, αλλά και την ιδιότητά του ως προεστώτος των Ιερών Ακολουθιών. Όπως αναφέρει ο Μητροπολίτης Βελγίου κ. Αθηναγόρας, εκπληρώνει με καταπληκτικό τρόπο τον ρόλο του ως λειτουργού και ως ερμηνευτού των ύμνων κατά τις λειτουργικές συνάξεις.

Ο Παναγιώτατος διακρίνεται για τις εξαιρετικές του ομιλίες κατά τις ιερές στιγμάς των χειροτονιών, ενώ, αναφορικά και με το ποίμνιο, τον χαρακτηρίζει το ενδιαφέρον του για τον κάθε συνομιλητή του.

Ως εκκλησιαστικός ηγέτης αποδίδει μεγάλη σημασία στη μόρφωση των κληρικών. Ο ίδιος πραγματοποίησε μετά τη σπουδή στην περίφημη Θεολογική Σχολή της Χάλκης, μετέβη στη Ρώμη, όπου φοίτησε σε Γρηγοριανή Σχολή, στην

Bossey της Ελβετίας και στο Μόναχο της Γερμανίας. Επί πλέον, διακόνησε πλησίον επιφανών προσωπικοτήτων, όπως ήταν οι Οικουμενικοί Πατριάρχες Αθηναγόρας και Δημήτριος, και μεγάλοι Μητροπολίτες, όπως ο Γέροντας Χαλκηδόνος Μελίτων, ο Χαλδίας Κύριλλος, ο Σάρδεων Μάξιμος, ο Σταυρουπόλεως Μάξιμος, ο Εφέσου Χρυσόστομος και άλλοι.

Πάντα έλεγε πόσο **σημαντική και πολύτιμη είναι η εκμάθηση γλωσσών** για τον κληρικό, αφού **η γλώσσα είναι το όχημα, με το οποίο επικοινωνούμε με τους ανθρώπους**. Ακόμα, δίνει μεγάλη σημασία στα **μικρά πράγματα της παραδοσιακής ζωής του ορθοδόξου χριστιανού**. Προτιμά τα μικρά πράγματα, τα απλά αλλά ουσιαστικά, από τα μεγάλα και επιφανειακά.

Ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος δεν ασχολείται με την πολιτική, **αλλά παρακολουθεί με ενδιαφέρον τα τρέχοντα γεγονότα** και προσπαθεί εμμέσως για τη δικαιοσύνη στον κόσμο, όπως αρμόζει σε έναν μεγάλο χριστιανό ηγέτη. Τούτο άλλωστε είναι σύμφωνο με το Ευαγγέλιο, το οποίον κηρύττει.

Κατά τη διάρκεια της Πατριαρχίας του έγινε δεκτός από πολλούς αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων, πολλοί από τους οποίους επισκέφθηκαν επισήμως τον Παναγιώτατο στην έδρα του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Προσκλήθηκε και πραγματοποίησε ομιλίες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (1994, 2008), το Συμβούλιο της Ευρώπης (2007), την UNESCO, το Forum 2000 της Πράγας (2019), το Παγκόσμιο Οικονομικό Forum του Davos (1999, 2020) κ.α.

Του έχουν απονεμηθεί οι ανώτατες τιμητικές διακρίσεις πολλών κρατών, μεταξύ των οποίων το Χρυσό Μετάλλιο του Αμερικανικού Κογκρέσσου, όπως επίσης και ο τίτλος του επιτίμου διδάκτορος από πολλά Πανεπιστημιακά Ιδρύματα του κόσμου.

Είναι κατά του αρρώστου εθνικισμού, έχοντας δηλώσει ότι: «Σεβόμεθα και υποστηρίζουμε την ταυτότητα εκάστου λαού, εκάστου έθνους, αλλά είμεθα αντίθετοι εις την εκμετάλλευσιν της θρησκείας διά πολιτικούς και εθνιστικούς σκοπούς».

Όπως αναφέρει, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βελγίου κ. Αθηναγόρας «έχοντας Αυτόν στο πηδάλιο της Εκκλησίας μας, το Οικουμενικόν μας Πατριαρχείον είναι περισσότερον από ποτέ εμφανές εις τον παγκόσμιον χάρτην. Μετά τριάκοντα έτη Πατριαρχείας όλοι οι άνθρωποι του κόσμου γνωρίζουν ποιος είναι ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος».

Εργάζεται συστηματικά, στο πλαίσιο του ενδιαφέροντος του Οικουμενικού Πατριαρχείου, ήδη από την εποχή του Πατριάρχου Δημητρίου, για την ευαισθητοποίηση Κρατών και λαών με στόχο τη διαφύλαξη της Δημιουργίας και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος

, συγκαλώντας, μεταξύ άλλων, Οικολογικά Σεμινάρια στη Χάλκη και πολλά Διεθνή Συμπόσια εν πλω σε διάφορα σημεία του πλανήτη.

Πλούσιο πρόγραμμα για τον Οικουμενικό Πατριάρχη σήμερα στο **Pemptousia.TV**

Σήμερα, μάλιστα, μπορείτε να παρακολουθήσετε το ντοκιμαντέρ παραγωγής του Διαδικτυακού Περιοδικού «ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ» με θέμα την οικολογική δράση του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου και τη διοργάνωση του 9ου Διεθνούς Οικολογικού Συμποσίου με τίτλο «Για μια πιο πράσινη Αττική: Συντηρώντας τον πλανήτη και προστατεύοντας τους κατοίκους του», το οποίο πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα το 2018 με πρωτοβουλία του Οικουμενικού Πατριάρχη στην pemptousia.tv.

Ακόμα, με αφορμή την 30αετία της Πατριαρχίας του Παναγιωτάτου, μπορείτε να παρακολουθήσετε σήμερα στην ψηφιακή τηλεόραση της Πεμπτουσίας, pemptousia.tv, πολλές εκπομπές για τον Οικουμενικό Πατριάρχη: στις 13:45 ο π. Ιωάννης Χρυσαυγής μιλά για τις άγνωστες πτυχές του Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου, στις 15:00 το ντοκιμαντέρ με τίτλο «Η οικολογική δράση του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου», στις 16:06 «Ο Οικουμενικός Πατριαρχης στην Ιερά Μονή Παντοκράτορος (2019)», στις 16:35 «Το Τρισάγιο για τον μακαριστό Ηγούμενο της Ι.Μ. Παντοκράτορος από τον Οικουμενικό Πατριάρχη (2019)», στις 16:45 Αποχώρηση Οικουμενικού Πατριάρχη από το Άγιον Όρος, στις 19:45 την έκθεση φωτογραφίας «Ο Πατριάρχης της αγάπης, της ειρήνης και του διαλόγου» και στις 23:35 τη Συνέντευξη του Μητροπολίτη Ίμβρου και Τενέδου κ. Κυρίλλου.

Ο Αγιόφιλος Πατριάρχης

Η οικουμένη γνωρίζει τις ιδιαίτερες ευαισθησίες που έχει επιδείξει κατά καιρούς ο Παναγιώτατος τόσο σε κρίσιμα εκκλησιαστικά ζητήματα, όσο και σε διάφορα κοινωνικά θέματα.

Γνωστός είναι, μάλιστα, και για τις προσπάθειες που καταβάλει διαρκώς να ευαισθητοποιήσει τους ανθρώπους στη μέριμνα για την προστασία του περιβάλλοντος, αποσπώντας από την διεθνή κοινή γνώμη τον τίτλο του «πράσινου Πατριάρχη».

Ωστόσο, κάτι πολύ σημαντικό, στο οποίο δεν αναφέρεται κανείς συχνά, είναι ότι **επί της Πατριαρχίας του, δηλαδή από την ημέρα της ενθρόνισης του (2/11/1991) μέχρι και σήμερα, έχει αναγνωριστεί επίσημα και καταγραφεί μέσα από Κανονικές και Συνοδικές αποφάσεις στις Αγιολογικές δέλτους**

της Ορθοδόξου Εκκλησίας ένας μεγάλος αριθμός αγίων που υπερβαίνει συνολικά τους 45 τον αριθμό. Το γεγονός αυτό αποτελεί ιδιαίτερη τιμή για την Πατριαρχία του και η αγιοκατάταξη τόσων πολλών αγίων αποτελεί ένδειξη σπουδαίας αγιοφιλίας.

Μάλιστα, το ζήτημα αυτό είχε αποτελέσει αντικείμενο και επιστημονικής έρευνας καθώς το 2016 στη Θεολογική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης είχε εκπονηθεί έρευνα με τίτλο: "Η ανακήρυξη νέων Αγίων επί της Πατριαρχίας του Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου Α΄"

Παραδείγματα αποτελούν οι αγιοκατατάξεις των Αγίου Εφραίμ της Νέας Μάκρης, της Αγίας Σοφίας της εν Κλεισούρα, των Αγίων Πορφυρίου του Καυσοκαλυβίτου και Παϊσίου του Αγιορείτου, του Αγίου Αμφιλοχίου της Πάτμου, του οσίου Ιακώβου Τσαλίκη, Αγιορειτών Αγίων μορφών όπως: ο Δανιήλ ο Κατουνακιώτης, ο Ιερώνυμος ο Σιμωνοπετρίτης, ο Ιωσήφ ο Ησυχαστής, ο Εφραίμ ο Κουτανακιώτης, ο Σωφρόνιος του Έσσεξ.

Πιο πρόσφατη αγιοκατάταξη επί Πατριαρχίας του ήταν αυτή του Αγίου Καλλινίκου, Επισκόπου Εδέσσης.

Μάλιστα, Πατριάρχης Βαρθολομαίος διατηρούσε επί πολλά έτη πνευματική σχέσιν με τον Άγιο Παΐσιο, ο οποίος κάποτε δήλωσε ότι «ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος είναι ο καλύτερος που μας έδωσε ο Θεός τα τελευταία χρόνια».

Πώς αποφάσισε να γίνει ιερέας

Κάποτε είχε διηγηθεί στο Α’ Πρόγραμμα της Βελγικής Δημόσιας Τηλεόρασης, σε εκπομπή με τον Σεβ. Μητροπολίτη Βελγίου κ.Αθηναγόρα, πώς αποφάσισε να γίνει ιερέας.

«Νομίζω ὅτι ἦτο μία κλῆσις τοῦ Θεοῦ, εἰς συνδυασμὸν μὲ τὴν γενικωτέραν ἀτμόσφαιραν καὶ παράδοσιν τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐκείνην τὴν ἐποχὴν εἰς τὴν γενέτειράν μου. Αὐτὰ εἶχον πολὺ στενὴν σχέσιν μὲ τὴν θρησκεία. Πάντοτε κρατοῦσα στενὴν φιλίαν μὲ τὸν ἱερέα τοῦ χωριοῦ μου καὶ ἐπίσης μὲ τὸν Ἐπίσκοπον τῆς νήσου μου, ὁ ὁποῖος ἦτο καὶ ὁ πνευματικός μου. Ὅλα αὐτὰ συνέβαλον εἰς τὴν τελικήν μου ἀπόφασιν, τὴν ὁποίαν ἔλαβον ἀμέσως μετὰ τὸ πέρας τῶν θεολογικῶν μου σπουδῶν εἰς τὴν Χάλκην. Ἀρχικῶς ὁ κατὰ σάρκα πατέρας μου δὲν τὸ ἀπεδέχθη εὐκόλως, ἦτο διστακτικός, ἀλλὰ οἱ γονεῖς μου ἀντελήφθησαν τελικῶς, ὅτι ἡ ἀπόφασίς μου ἦτο εἰλημμένη. Ὅταν ὁ Θεὸς ἐπέτρεψε εἰς τοὺς γονεῖς μου τὴν μεγάλην εὐλογία νὰ ἴδουν τὸν υἱό τους Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, ἦταν πολὺ ὑπερήφανοι καὶ χαρούμενοι. Εἶναι πολὺ σπάνιο εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ὀρθοδοξίας μας καὶ οἱ δύο γονεῖς νὰ ζήσουν τὴν χαρὰν καὶ νὰ ἴδουν τὴν ἐνθρόνιση τοῦ υἱοῦ τους ὡς Πατριάρχου. Ἤμουν εὐγνώμων εἰς τὸν Θεόν ποὺ ἐπέτρεψε, εἰς τοὺς γονεῖς μου καὶ εἰς ἐμένα, αὐτὴν τὴν μεγάλην χαρὰν καὶ εὐλογίαν».

«**Η ομορφιά με την οποία ο Θεός έντυσε την Δημιουργία, αντανακλάται μέσα εις την Θείαν Λειτουργίαν, σαν ομορφιά ορατών και αοράτων πραγμάτων**», είχε πει, αναφέροντας σε άλλη στιγμή πως υπάρχει μία αποστολή στη ζωή του: «λατρεία, προσευχή, κόπος διά την διατήρησιν του περιβάλλοντος και συμβολήν υπέρ της ενότητος της Ορθοδόξου Εκκλησίας και τον οικουμενικόν και διαθρησκειακόν διάλογον. Η λατρεία είναι το κέντρο της ζωής του».

Η προσπάθεια για την επαναλειτουργία της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης

Είκοσι χρόνια πριν την ανάρρησή του στον Οικουμενικό Θρόνο, το 1971, οι Τουρκικές Αρχές έκλεισαν την Θεολογική Σχολή της Χάλκης, όπου και ο ίδιος είχε φοιτήσει, κι εκείνος έκτοτε, εδώ και 50 χρόνια, αγωνίζεται για την επαναλειτουργία της. Μάλιστα, το αμέσως προηγούμενο του κλεισίματος Ακαδημαϊκό έτος, 1969-1970, και αφού είχε γυρίσει από τις σπουδές του στην Ιταλία, την Ελβετία και τη Γερμανία, είχε γίνει βοηθός Σχολάρχου κοντά στον αείμνηστο Σχολάρχη Σταυρουπόλεως κυρό Μάξιμο.

«Δυστυχώς, αι πολλαί προσπάθειαι εκ μέρους του Οικουμενικού Θρόνου, αι εκκλήσεις σημαντικών παραγόντων της πολιτικής και της κοινωνίας παγκοσμίως, διά την επαναλειτουργίαν της Σχολής δεν εκαρποφόρησαν, παρά τας κατά καιρούς θετικάς ενδείξεις. Ημείς εξακολουθούμεν να ελπίζωμεν και να αγωνιζώμεθα. Εδώ εις τον Λόφον της Ελπίδος δεν

εκλείπει ποτέ η ελπίς! Γνωρίζομεν ότι την ιδικήν μας προσπάθειαν ευλογεί και κρατύνει ο Θεός ημών, όστις «αγάπη εστί τε και λέγεται». Ικετεύομεν τον παντεπόπτην και πανοικτίρμονα Κύριον, να δώση πάσιν ημίν την χαράν της επαναλειτουργίας της Σχολής, να μας αξιώση να ακούσωμεν τον γλυκύτατον ήχον του κώδωνος, καλούντα τους νέους φερέλπιδας ιεροσπουδαστάς εις τα «καλά μαθήματα» των «καλών διδακάλων», εις την σπουδήν της θεολογίας, μέσα εις ένα κόσμον, όμως, με τον οποίον η θεολογία οφείλει να διαλέγεται, και εντός του οποίου η Εκκλησία οφείλει να δίδη την καλήν μαρτυρίαν, συμβάλλουσα εις την εν Χριστώ μεταμόρφωσίν του» είπε πέρυσι κατά την ενθρόνιση του του Ηγουμένου της Ι.Μονής Αγίας Τριάδος Χάλκης.

Από πέρυσι, βέβαια, έχει να αντιμετωπίσει και το πρόβλημα της μετατροπής της Αγίας Σοφίας σε τζαμί, αλλά και την αντίστοιχη απόφαση για μετατροπή της Μονής της Χώρας. Σε πρόσφατη συνέντευξή του στη σχολική εφημερίδα "Εκτός ύλης" του 1ου Επαγγελματικού Λυκείου Περάματος Αττικής, ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος μίλησε για τον πόνο που ένιωσε σε σχέση με αυτές τις αποφάσεις.

Πόνος και λύπη για τη μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί

«Πολλές φορές, το τελευταίο διάστημα, δήλωσα ότι η μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί, αλλά και η παρόμοια απόφαση για τη Μονή της Χώρας, μας προκάλεσε πολύ πόνο και λύπη. **Η Αγία Σοφία, έδρα των προκατόχων μου για περίπου 900 χρόνια, ήταν και παραμένει ένας κορυφαίος ιερός τόπος που απολαμβάνει του σεβασμού και της τιμής των Χριστιανών Ορθοδόξων, και όχι μόνον, αλλά αποτελεί και το πλέον αντιπροσωπευτικό θρησκευτικό οικοδόμημα μιας ολόκληρης εποχής, ενός μοναδικού υπερχιλιόχρονου πολιτισμού, του βυζαντινού. Αυτά τα συναισθήματα σεβασμού και αγάπης προς αυτό το υπέροχο μνημείο, το οποίο ανηγέρθη για να τιμηθεί η Σοφία του Θεού, δεν έπαψαν να εκφράζονται ακόμα και μετά τη χρησιμοποίησή του, από τον 15ο αι. και ύστερα, ως μουσουλμανικό τέμενος. Γιατί ακριβώς, η Αγία Σοφία, σε κάθε εποχή και υπό οποιεσδήποτε συνθήκες, αντανακλά τη σοφία με την οποία ο Θεός δημιούργησε τον κόσμο, την απόλυτη αρμονία και ισορροπία του, και υπενθυμίζει τη δική μας ευθύνη να προστατεύσουμε την κτίση, αναπόσπαστο μέρος της οποίας είμαστε και εμείς οι άνθρωποι, και να εργαστούμε για να φέρουμε την αρμονία και ισορροπία στις μεταξύ μας σχέσεις, με στόχο την επικράτηση της ειρήνης και της δικαιοσύνης στον κόσμο. Κάθε παρέμβαση στο μνημείο κρίνεται από το αν αφήνει ανέγγιχτο αυτό το αρχέγονο μήνυμά του»**

.

Σύντομο βιογραφικό

Ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, κατά κόσμον Δημήτριος Χ. Αρχοντώνης, γεννήθηκε στους Αγίους Θεοδώρους Ίμβρου, την 29η Φεβρουαρίου 1940. Τα εγκύκλια μαθήματα παρακολούθησε στο Δημοτικό Σχολείο του χωριού του, στο Ζωγράφειο Γυμνάσιο-Λύκειο της Κωνσταντινουπόλεως και στην Κεντρική Σχολή Ίμβρου. Στη συνέχεια φοίτησε στην Ιερά Θεολογική Σχολή Χάλκης, στο Ινστιτούτο Ανατολικών Σπουδών Ρώμης (Γρηγοριανό Πανεπιστήμιο), το Οικουμενικό Ινστιτούτο του Bossey (Ελβετία) και το Πανεπιστήμιο του Μονάχου. Μιλάει επτά γλώσσες.

Χειροτονήθηκε Διάκονος το 1961, Πρεσβύτερος το 1969 και Μητροπολίτης Φιλαδελφείας το 1973. **Το 1990 προήχθη σε Μητροπολίτη Γέροντα Χαλκηδόνος και στις 22 Οκτωβρίου 1991 εξελέγη παμψηφεί Οικουμενικός Πατριάρχης.**

Μεταξύ των ετών 1961-1963 εκπλήρωσε την υποχρεωτική κατά τους νόμους στρατιωτική Του θητεία.

Διετέλεσε Διευθυντής του Ιδιαιτέρου Γραφείου του αμέσου προκατόχου Του, Πατριάρχου Δημητρίου, καθ’ όλη της διάρκεια της Πατριαρχίας Του (1972-1991).

Από την εκλογή Του ως Οικουμενικού Πατριάρχου εργάζεται για την ενίσχυση της πανορθόδοξης ενότητας και συνεργασίας. Για τον σκοπό αυτό καθιέρωσε τις Συνάξεις των Ορθοδόξων Προκαθημένων και πραγματοποίησε πολλές επισκέψεις προς αυτούς, καθώς, επίσης, τους προσκάλεσε και τους υποδέχθηκε στην Ιερή Καθέδρα Του στο Φανάρι. Συγκάλεσε την Αγία και Μεγάλη Σύνοδο της Ορθοδόξου Εκκλησίας, η οποία πραγματοποιήθηκε στην Κρήτη, τον Ιούνιο του 2016, και προήδρευσε κατά τις εργασίες της. Επίσης, προωθεί τον οικουμενικό διάλογο με τις άλλες Χριστιανικές Εκκλησίες και Ομολογίες, επισκεπτόμενος τις έδρες τους και συμμετέχοντας σε διαχριστιανικά συνέδρια και επετειακές εκδηλώσεις.

Από το έτος 2004 διεύρυνε την Αγία και Ιερά Σύνοδο του Οικουμενικού Πατριαρχείου, απευθύνοντας πρόσκληση και προς τους εκτός Τουρκίας Ιεράρχες του Θρόνου για να συμμετάσχουν σε αυτή. Ακόμη, συγκάλεσε πολλές φορές Συνάξεις της Ιεραρχίας του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Με πρωτοβουλία Του εκδίδεται, ήδη από τη δεκαετία του ’90, η “Επετηρίς του Οικουμενικού Πατριαρχείου”, και επανεκδόθηκε και το επίσημο ενημερωτικό περιοδικό της Μητρός Εκκλησίας, “Ορθοδοξία”.

Αμέσως μετά την εκλογή του μερίμνησε για την επαναλειτουργία της Ιεράς Θεολογικής Σχολής Χάλκης, η οποία παραμένει “σιωπηλή” από το 1971, και για την επίτευξη αυτού του δίκαιου σκοπού συνεχίζει αμείωτα τις προσπάθειές Του.

Αντί επιλόγου, παραθέτουμε δικά του λόγια για την εξέλιξη που είχε η ιερατική του πορεία και τις μέριμνες του Οικουμενικού Πατριαρχείου:

«Όταν πριν από 60 χρόνια εισήλθα στον ιερό κλήρο, δεν μπορούσα ασφαλώς να φανταστώ την εξέλιξη και την πορεία που θα είχα μέσα στην Εκκλησία. Επιθυμία μου ήταν και παραμένει να διακονώ τον Θεό και τον συνάνθρωπο. Αυτό ήθελα πάντοτε, γι’ αυτό με την απόφασή μου να γίνω κληρικός βρήκα την ευτυχία στη ζωή μου. Είναι πολύ σημαντικό ό,τι κάνουμε στη ζωή μας να μας φέρνει πληρότητα.{...} **Όταν η Αγία και Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου μας με εξέλεξε Οικουμενικό Πατριάρχη, 270ό διάδοχο του Αποστόλου Ανδρέου, ιδρυτού της Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως, αισθάνθηκα ακόμα περισσότερο το βάρος της ευθύνης να διακονώ έναν τόσο σημαντικό και αρχαίο θεσμό, τον αρχαιότερο εν λειτουργία που υφίσταται σήμερα στην Κωνσταντινούπολη, και όχι μόνον**. **Αυτό το αίσθημα ευθύνης και αφοσίωσης προς την Αγία του Χριστού Μεγάλη Εκκλησία και προς το ποίμνιό της σε όλο τον κόσμο αισθάνομαι κάθε ημέρα της ζωής μου. Ο αγώνας και η αγωνία μου, η μέριμνά μου και η καθημερινή διακονία μου είναι να δίδει το Οικουμενικό Πατριαρχείο μας η μαρτυρία του στον κόσμο για την πνευματική ενίσχυση του λαού του Θεού, σε μια εποχή πολλαπλών δοκιμασιών, αλλά και για την προώθηση του διαλόγου μεταξύ θρησκειών, λαών και πολιτισμών, με στόχο την επικράτηση της ειρήνης σε κάθε γωνιά του πλανήτη. Ταυτόχρονα, μεριμνούμε για την ενίσχυση της Ομογενείας μας εδώ, στην Πόλη, και για τη διαφύλαξη της κληρονομιάς των πατέρων μας. Αυτή είναι η δική μας ταπεινή προσπάθεια, την οποία θα συνεχίζουμε όσο μας επιτρέπει ο Θεός, γιατί από Εκείνον προέρχονται όλα»**.